
ÖTÜKEN

ÇİLLİ ÇİRPİ-1

Tabiat Kâşifliği Şimdi Başlıyor

Yazan: Kudret Ayşe Yılmaz

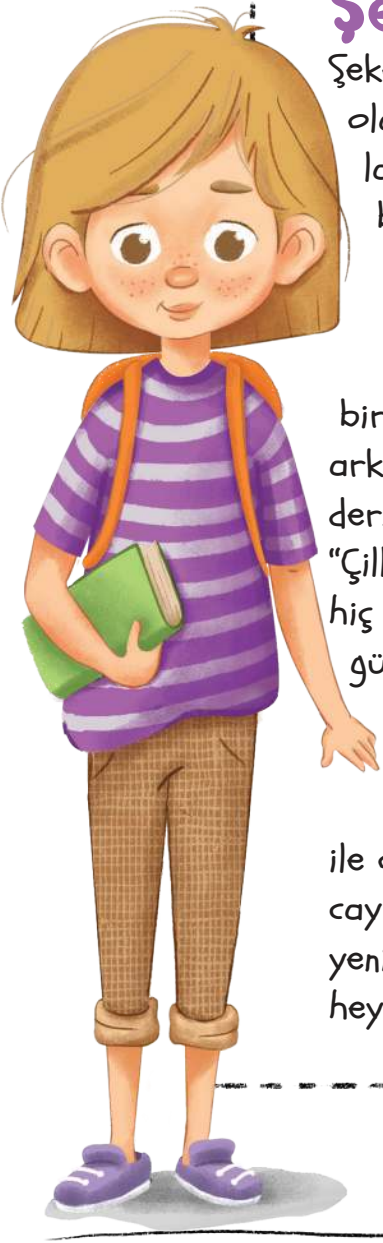
Resimleyen: Zeynep Kalkan

ÖTÜKEN

Merhaba,

Biliyor musun? Ben; insanları biraz rüzgâra, biraz ağaca, biraz çiçeğe, biraz da toprağa benzetiyorum. Rüzgâr çünkü bak seninle tanışıverdik aniden, ağaç çünkü dilediğimiz yerde kök salabiliriz, çiçek çünkü sevdiğimiz insanları mutlu edebiliriz, toprak çünkü etkisi durdukça çoğalan iyilikler yapma fırsatına sahibiz her zaman. Ben doğduğumda babam, büyük bir arazide hayvanlarla dolu güzel bir çiftlik kurmaya karar vermiş. Çiftliğimize yüzlerce ağaç dikmiş. İşte bu yüzden rüzgârı, ağaçları, çiçekleri ve toprağı iyi bilirim. Hayvanların yeri zaten bambaşka... Dahası beni üzen bir durumla karşılaşınca gözlerimi kapattığımda kendimi hep çiftliğimizde bulurum. Bu sayede henüz demlenmiş bir bardak taze çay içip güzel kabarmış enfes limonlu kekten büyük bir dilim yemiş kadar keyiflenirim.

Çilli Çirpi'yi tam da bunun için yazdım. Sana bir köy kurmak istedim. Çünkü büyüdüğünde en güzel anılarından güç alacaksın. Kalbinin sesi olacak güzelliklere bir katkım olursa çok sevinirim. Bir gün karşılaşırsak sımsıkı sarılıp Çilli Çirpi'den, rüzgârdan, ağaçlardan, çiçeklerden, topraktan ve hayvanlardan bahsedelim olur mu? Ne de olsa artık biz arkadaşız.

Şeker (Çilli Çirpi)

Şeker, 11 yaşında. Yakında 12 olacak. Hem pembe yanaklarında ve minicik, beyaz burnunun üzerinde rüzgâr tarafından hafifçe savrulmuş gibi duran çilleri hem de incecik bir bedeni var. Sahi bütün arkadaşları ona "Çilli Çirpi" der. Şeker'e sen ve ben de "Çilli Çirpi" diyebiliriz. Buna hiç üzülmez, tatlı tatlı gülümser çünkü bu lakabı kendine kendi seçti. En büyük zevkleri kitap okumak ve kedisi Mırık ile oynayıp bahçıvan amcayı izlemek. Doğayla ilgili yeni şeyler keşfederken çok heyecanlanır.

Ekrem Dede

Çilli Çirpi'nin tonton dedesi. O eskiden baytarmış, (yani hayvan doktoru) emekli olunca köyünde yeni bir hayat kurmuş. Aynı zamanda bitkilerle arası çok iyi. Bitkilerden kokular üretmeyi, ufak tefek ilaçlar yapmayı en çok da enfes çaylar demlemeyi sever. Köydeki komşuları ile şahane dostluklar kurmayı başarmış. Eşi Dudu nine ile iyi anlaşırlar. Onun dizine yatar, rahat bir uykudaymış gibi gözlerini kapatır. Pilli radyolarından eski türküler dinleyip sohbet etmeye bayılırlar.

Dudu Nine

Çilli Çirpi'nin çiçekli kıyafetler, renkli patikler giyen şirin ve neşeli ninesi. Başına örttüğü yazmaların kenarlarına oyalar işlemeyi, halılar dokumayı ve lezzetli çörekler pişirmeyi çok sever. Güzel türküler de söyler. Ekrem dedeyle kahve keyfi yapma zamanlarını iple çeker. Akşamları, leziz bitki çaylarını terasta içer ve pırıl pırıl yıldızları izlerler.

Şengül

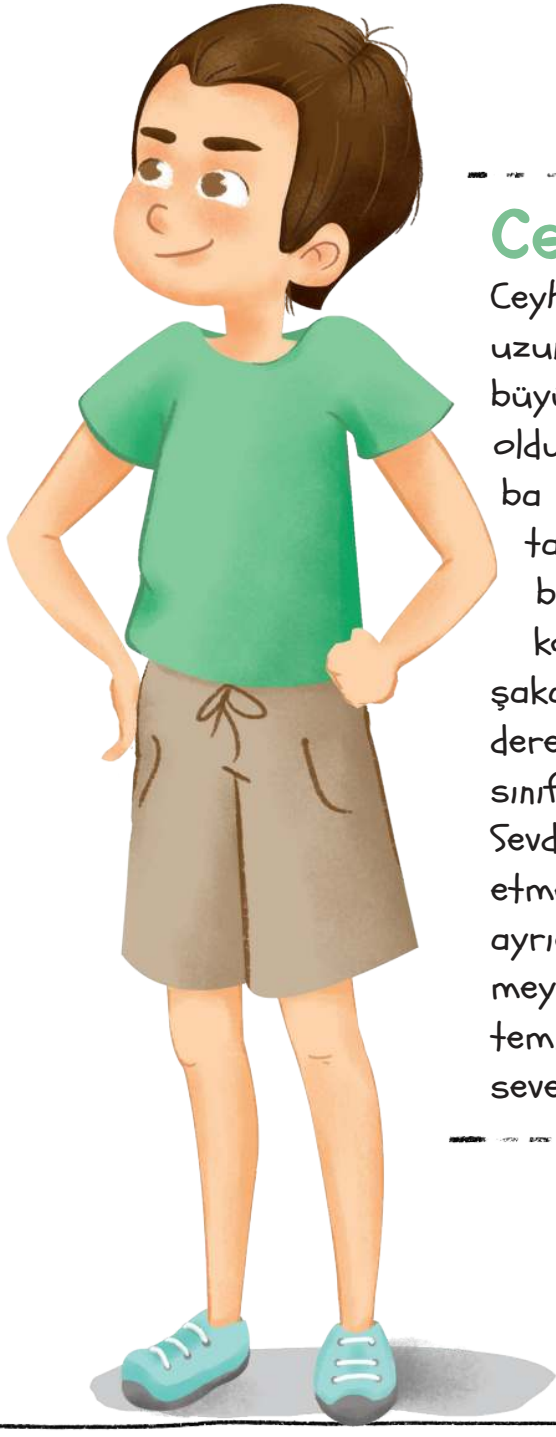
Şengül'ün sarı, iri kıvrımlı, güçlü ve yumuşacık saçları var. Gözleri hep neşeli bakar. Matematik dersinde çok başarılı olduğu için kimsenin anlayamadığı problemleri bile rahatlıkla çözer. Boncuktan bir şeyler örmek konusunda becerikli dir. Sesi güzel olduğu için okul korosundadır. Elmas, Ceyhun, Cumaali ve Zeynep adında çok sevdiği kardeşleri var. Kavga etmekten hiç hoşlanmaz.

Elmas

Elmas'ın vazgeçemediği hobisi ırmak kenarından farklı renk ve şekillerde taşlar toplamak. Etek giymeye ve bantlı ayakkabılara bayılır. Ayrıca biriktirdiği yaprakları kurutup, bir deftere yapıştırarak altlarına hangi ağaca ait olduklarını yazar. Bu defterinin adı 'ağaç kütüğü'dür. Okulun kütüphane kolu başkanıdır. Uzun yürüyüşlerden, neşeli şarkılar söylemekten ve hayal kurmaktan hiç sıkılmaz.

Ceyhun

Ceyhun kardeşlerden en uzun boylu olandır. En büyük merakı arabalar olduğu için bütün araba modellerini ve hatta motor parçalarını bile tek tek bilir. Az konuşur ama çok şaka yapar. İnanılmaz derecede cesurdur. Hep sınıf başkanı seçilir. Sevdiği insanları mutlu etmeye özen gösterir, ayrıca bisiklet sürmeyi, balık tutmayı ve temiz havada uyumayı sever.

Cumaali

Cumaali'nin pırıl pırıl, ela gözleri var. Gülmek ona çok yakışır. Futbol oynamak konusunda iyidir. Çünkü herkesten hızlı koşar. Her renkten misketler ve sporcu kartları toplamaktan hiç vazgeçmez. Sosyal Bilgiler dersinde çok başarılıdır. Minik elektronik eşyalar bozulunca onları ustaca tamir edebilir. Bazen kek ve limonata yapmayı dener.

Zeynep

Şengül'ün en küçük kardeşidir. Çabuk hastalanır, biraz nazlıdır ama bir o kadar da neşelidir. Kısa yürüyüşlerden, renkli tokalardan ve resimli kitaplardan çok hoşlanır. Hayvanları hep sever. Nereye giderse gitsin orada yaşayan hayvanları mıknatıs gibi çeker. Henüz okula başlamadı ama büyüyünce öğretmen olmak istediğini söyler.

Minik kedim burnun ıslak,
Keyfin yerinde şipşak.
Yalıyorsan burnunu,
Mutlusun sen musmutlu.
Minik kedim burnun ıslak,
Bir poz ver şimdi şipşak.

Şeker bu şarkıyı söyleyerek evine doğru, iri ve yaprak renginde bir çekirge gibi sıçraya sıçraya gidiyor; elindeki karnesini, bembeyaz martılara uçmayı öğretir şekilde sallıyordu. Bugün okullar kapandığı için çok neşeliydi, çünkü keyifli bir tatil onu bekliyordu. Nihayet geç saatlere dek televizyon izleyebilecek, resim yapacak, üstü kremalı kahvelerden içecek, sinemaya gidecek, mısır yiyecek, oyun parkında dilediği kadar oynayacaktı.

Sıçrayarak gidişi ve kurduğu hayalleri aynı anda yavaşladı. Bu şeylerin hepsini anne ve babasıyla birlikte zaten yapıyordu. Daha önce hiç yapamadığı eğlenceli ve heyecanlı maceralarla dolu, gökteki bulutlar kadar berrak bir seyahat düşünmeye çalıştı. Başaramadı. O hâlde bu tatili de diğer tatillerinden pek farklı olmayacaktı. Hayal kurmayı bırakmıştı ki karşı kaldırımdaki sınıf arkadaşlarından biri ona seslendi:

"Çilli Çirpiiiii... Ödevini yapmayı unutma!"

"Tamaaammmmm. Tatilden sonraaa görüşürüzzzzz..."

Happppppp+++++!

ŞEKER

"Hihhhhh... Bu ne?"

Ayaklarının dibine gürültüyle düşüp patlayan yeşil su balonu, Çilli Çirpi'yi ıslatmıştı. Balonun fırlatıldığı tarafa sinirle döndüğünde önüne bir balon daha düştü. Ardından bir balon daha... Eğlenen çocukların arasına karıştı. Hep bir ağızdan şarkılar söyleyip alkışlarla ritim tutuyorlardı ki içlerinden biri **"bitliiiiiii"** diye bağırdı. Sonra hep bir ağızdan tekrarlamaya başladılar:

"Bitliiiiiii!.."
"Bitliiiiiii!.."
"Bitliiiiiii!.."

Tam o anda Çilli Çirpi, birkaç hafta önce saçlarında bit olduğu öğrenilen sınıf arkadaşı Asiye ile göz göze geldi. Asiye'nin kısacık kesilmiş, tokasız saçlarına dudağını büzerek baktı. "Bitli" diye fısıldayarak omzunu silkeledi ve evine doğru seke seke tekrar yola koyuldu.

Çilli Çirpi ve çok değer verdiği üç kişilik çekirdek ailesi, yeşil bir apartmanın üçüncü katında oturur. Çilli Çirpi; annesi, babası ve kedisi Mırık ile her sabah erkenden uyanıp kucaklaşmayı çok sever. Mırık, pencere önünde onun gelişini bekler. Sonra birlikte şarkılı oyunlar oynarlar. Komşuları ise her zaman meşgul insanlardır. Karşılaştıklarında bile kimse kimseye selam vermez, birbirlerinin yanından hızla geçip uzaklaşırlar.

Çilli Çirpi çok yakında abla olacak. Bu nedenle annesi salondaki geniş koltukta hep istirahat ediyor. Önceleri bir kardeşinin olmasını çok istese de şimdilerde "Acaba kardeşimi benden daha fazla severler mi?" korkusu düştü kalbine. Annesi; henüz doğmayan bebeğe kırmızı, tahtadan yapılmış, sallanan bir at bile aldı. Hatta eflatun düğmeli **patikler,*** saçları mavi bir bez bebek, sarı çiçekli yeşil tulum... Çilli Çirpi o tulumu çok sevdi. Kendisine de alınsın istedi ama annesine söyleyemedi. Sarı çiçekli yeşil tulumu her görüşünde biraz üzülüyor ve kardeşinin odasına girmeyi artık hiç istemiyor.

**"Zırrrrr...
Zırrrrrrr...
Zırrrrrrrrrrrrrr
rrrrrrrrrrrrr..."**

Patik: Genellikle üstten bağlı küçük ayakkabı veya ipten örülen çorap demektir.

Çilli Çirpi, kapının ziline uzun uzun basmayı sever. Yine öyle yaptı. Az sonra kapıyı açan annesi, yorgun vücudu ve az uyuduğu için şişen gözlerine rağmen gülümseyerek:

"Hoş geldin güzel kızım, karnın açtır. Hadi ellerini yıka da yemeğini ye." dedi.

Çilli Çirpi bunları duymamış gibi karnesini uzattı ve heyecanla konuşmaya koyuldu:

"Bugün karne günüydü anneciğim! Unuttun mu yoksa?.. Bak, karnemdeki derslerim pekiyi. Aslında hepsi pekiyi değil, birisi orta. Üzgünüm."

"Üzülmene gerek yok bi'tanem."

"Ama üzülüyorum anneciğim. Ben, derslerime hep dikkatli çalışıyorum."

"Biliyorum kızım. Orta, olan dersin sanırım Sosyal Bilgiler!"

"Evet. Öğretmenim dedi ki bizler köy hayatını yakından tanımalıymışız. Bu yüzden bir de keşif ödevi verdi."

“Doğrusu öğretmenin çok iyi düşünmüş. Peki, ödevin ne?”

“Hayvanlar.”

“Biraz daha açıklar mısın Şeker?”

“Elbette. Hayvanları çeşitli özelliklerine göre gruplandırdık. Bu hayvanlardan bulabildiklerimizi gözlemleyerek yazacağız.”

“Yaaa... Nelermiş bu hayvanlar?”

“Bak sayayım anneciğim:

Kemirgenler, onlar kırt kırt kemirir durur. Kuşlar, onlar pır pır uçar durur. Vahşiler, onlar gırrr gırrr ulur durur. Suda yaşayanlar, onlar şıp şıp yüzer durur. Evciller, onlar mışıl mışıl uyur durur. Sürüngenler, onlar hırt hırt sürünür durur. Minicik canlılar, onlar da vızt vızt gezip durur.”

"Ooooo harika..."

"Aslında daha başka hayvan grupları da varmış ama bizim ödevimiz bunları kapsayacak. Yani anneciğim köye gitmemiz gerekli. Ekrem dedem ve Dudu nenem de çok sevinirler değil mi?"

"Tabii..."

"Zaten telefonda ne zaman konuşsak hep gelmemi istiyorlardı."

"Kesinlikle bunu çok istiyorlar."

"Peki, köye gidecek miyiz?"

"Hadi önce yemeğimizi yiyelim, kafamız çalışsın!"

"Tamam anneciğim yiyelim hem mis gibi kokular geldi bile."

Dantel örtülü, geniş yemek masalarında lezzetli bir sebze çorbası, nar gibi kızarmış kaşarlı köfteler ve tazecik, çıtır çıtır marullar vardı. Çilli Çirpi yemeğini yerken de hep hayvanlarla ilgili keşif ödevinden bahsetmeye çalışıyordu. Annesi onu gülümseyerek dinliyor, onun bu ödevi başarıyla tamamlayacağına inanıyordu.

Yemek bittiğinde anne kız ferah salonlarına geçtiler. Mırık onlardan evvel koşar adım ilerleyip civciv sarısı, yumuşacık koltuğa kurulmuştu bile. Mırıl mırıl mırıldıyor, küçük ve tırtıklı diliyle tüylerini yavaş yavaş yalayarak tarıyordu.

Çilli Çirpi'nin annesi salon balkonundaki saksılarda salınan mis kokulu nanelerin irileşmiş, koyu yeşil yapraklarından toplamaya karar verdi. Bir yandan da köy hayatının insana iyi gelen birçok yanı olduğunu anlatıyordu. Avucuna biriktirdiği naneleri Çilli Çirpi'nin burnuna doğru uzattı. Keskin ama hoş kokusuyla salonu dolduran naneler, ara ara mor ve minicik çiçekler açmıştı.

"Kokuyu aldın mı kızım?"

"Evet anneciğim. Peki, bu yapraklar ne olacak?"

"Söylemiştim aslında daha önce, galiba unuttun. Bu bitkinin adı nane. Onlarla kendime çay yapacağım şimdi."

"Tadı nasıl?"

"Bence lezzetli, üstelik dinlendiriyor ve mide bulantısına da iyi geliyor."

"Köye gitmek çok güzel, değil mi anneciğim?"

Çilli Çirpi'nin Akıllı Sözlüğü

Haydi değerli araştırmacı,
en sevdiğin kalemi eline al!
Bakalım aşağıdaki kelimelerin hangi
sayfada olduğunu bulabilecek misin?

S. ... = Kaçıncı sayfada olduğu

Amber: Bal mumu kıvamında ve yanarken parlak bir alev çıkaran çok güzel kokulu madde demektir.
S. ...

Avlu: Bir yapı veya yapı grubunun ortasında kalan üstü açık duvarlarla çevrili alan, bahçe demektir.
S. ...

Balçık: Koyu ve yapışkan bir tür çamur demektir.
S. ...

Bellemek: Bel, çapa gibi bazı aletlerle toprağı kazıp işlemek demektir.
S. ...

Bostan: Sebze bahçesi ve kavun-karpuz demektir.
S. ...

Buhurluk: İçinde tütsü yakılan kap demektir.
S. ...

Haydi resfebe sayfamıza

Resfebe ne demek mi?

Eğlenceli bir oyun!
Okuduğun kitapta geçen kelimeleri harf, sayı ya da resimlerle anlattık. İşte sana birkaç örnek:

H + + N = HAYVAN

 + = AYAK

Ç + = ÇİÇEK

1- M + = ...?

2- 10 = ...?

3- ? = ...?

4- K = ...?

5- = ...?